

S. Petrum abbas in Sylva Hercinia communicavit. Convenit ea saltem quoad substantiam cum codice Murensi, notas autem ex Msc. S. Emmerami adiecimus'.

Es folgt nun die Vita Hermanni, aus welcher folgende Stelle wichtig ist: 'Unde vera eius opera esse possunt, quae Trithemius in chronico fusiori Hirsaugiensi ad annum 1005 enumerat; quamvis Mabillon ad annum 1054 nulla alia eius opera praeter chronicon superesse scribat. Porro copiosum scientiae donum eius devotioni erga Deiparam Virginem attribuit Trithemius, quod prae oblata corporis sanitate praelegerit, in cuius etiam honorem praeter alia antiphonas Salve Regina et Alma Redemptoris composuerit; de quibus licet taceat Bertoldus, vocat tamen Hermannum Mariae¹ cultorem hilarissimum'.

Darauf spricht er sich in der oben angedeuteten Weise über Berthold und Bernold aus. Zum Schluss äussert er sich über den muthmasslichen Autor des Cod. Murensis: 'Codicem porro Murensem non autographum quidem, sed supparem saltem dicimus et imminenti saeculo XII descriptum. Quis autem scriptor fuerit, conicere licet ex fragmento chronographo toti operi praefixo, quod videtur eiusdem manus, licet minutiori caractere ob arctitudinem spatii exaratum. Prodit se haud obscure Monachum S. Blasii in Monasterio Engelbergensi existentem, ut ex notis adiectis facile quivis perspicere poterit. Et quis ille, nisi Frowinus, quem Engelbergenses Abbatem suum secundum celebrant asservantque alios codices ipsius autographos, quorum characteres cum Manuscripto isto satis apte conveniunt? sane Beatus ille vir non solum descriptis operibus, sed etiam proprio Marte compositis notissimus, instar Monachi Schaffhusiensis, pro more illorum temporum, Chronicon universale compilaturus, primo Reginonis Abbatis Bruniensis a Nativitate Christi annales transsumpsit; et ubi hic desinit, Chronicon Hermanni pro suo suorumque usu decerpit; postremo Bertoldi continuationem cum vita Hermanni accuratius exhibuit. Haec posteriora utpote maiorem sui partem inedita, in volumine nostro comparent unacum cum Fragmento chronographo, quod ipse Frowinus composuit, cum praeter alia notabilia accuratam summorum Pontificum seriem contineat. Fuit porro Frowinus electus Abbas Engelbergensis anno 1147 pervenitque usque ad annum 1178. Intra quod tempus codex iste, caractere consentiente, exaratus est. Mabillon tomo VI. Annalium in appendice p. 657 quaedam fragmenta duorum operum Frowini affert: primum Expositio-

1) Unzweifelhaft falsche Auflösung einer Abkürzung statt 'misericordiae' (SS. V, 267, 20). Waitz.